

УДК 811.112.2'34:81'33
 DOI <https://doi.org/10.32782/modernph-2026.5.7>

ФОНЕТИЧНА ВАРІАТИВНІСТЬ, РЕДУКЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ТА ЕКСПРЕСИВНА ПРОСОДІЯ НІМЕЦЬКОГО МОЛОДІЖНОГО МОВЛЕННЯ В УСНІЙ КОМУНІКАЦІЇ

Вербицька Тетяна Діомідівна,
 кандидат педагогічних наук, доцент,
 доцент кафедри німецької філології
 Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
 ORCID ID: 000-0001-8291-7792

Мальцева Марина Ігорівна,
 викладач кафедри німецької філології
 Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
 ORCID ID: 0009-0004-1786-5841

У статті здійснено комплексний аналіз варіативності сучасного німецького експресивного молодіжного усного (звукового) мовлення з урахуванням соціофонетичного та інтераційного підходів. Актуальність дослідження зумовлена тим, що більшість праць із Jugendsprache традиційно зосереджується на лексичних інноваціях і прагматичних маркерах, тоді як фонетичний рівень залишається недостатньо інтегрованим у сучасні теоретичні моделі соціолінгвістики. Метою роботи є дослідити процеси онімення (Eindeutschung), асиміляції та редукції, коалесценцію та експресивну просодію як ресурси організації мовленнєвої взаємодії та засоби вираження позиції мовця у неформальній усній комунікації.

Теоретичну основу становлять положення соціофонетики та комунікативної лінгвістики, які дають змогу розглядати фонетичну варіативність як індексальний ресурс соціального значення. Особливу увагу приділено концепції багаторівневої індексальності, згідно з якою акустичні параметри мовлення можуть одночасно виконувати сегментні, просодичні та соціально-прагматичні функції. Методологія дослідження поєднує перцептивний та акустичний аналіз мовлення з аналізом послідовної організації взаємодії, що дає змогу встановити зв'язок між звуковими характеристиками та прагматичними функціями мовлення.

Емпіричний матеріал становлять фрагменти спонтанного звукового мовлення молодих носіїв німецької мови у ситуаціях неформальної спілкування у групах однолітків. Аналіз демонструє, що асиміляційні процеси та коалесценція сприяють ритмічній компресії мовлення й оптимізують чергування мовленнєвих ходів, тоді як експресивна просодія виконує ключову роль у сигналізації позиційного ставлення мовця, іронії або дистанціювання. Результати свідчать, що фонетична варіативність не є лише наслідком артикуляційної економії або швидкого темпу мовлення, а функціонує як системний механізм соціального позиціонування та координації взаємодії.

Теоретичний внесок роботи полягає у формулюванні інтегрованої моделі інтерпретації фонетичної варіативності, згідно з якою значення звукових параметрів виникає через їхню позицію у послідовності взаємодії. Запропонований підхід дає змогу переосмислити роль фонетики у дослідженнях варіативності молодіжного звукового мовлення та відкриває перспективи міжмовних порівняльних студій.

Ключові слова: фонетична варіативність, німецьке молодіжне звукове мовлення, соціофонетика, англійизми, онімення, коалесценція, експресивна просодія, комунікативна лінгвістика, позиційне ставлення мовця.

Verbytska Tetyana, Maltseva Maryna. Phonetic Variation, Reduction Processes, and Expressive Prosody in German Youth Speech in Spoken Communication

This article presents a comprehensive analysis of phonetic variation in contemporary German youth speech, combining sociophonetic and interactional linguistic approaches. The relevance of the study lies in

© Вербицька Т. Д., Мальцева М. І., 2026
 Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

the fact that most research on Jugendsprache has traditionally focused on lexical innovations and pragmatic markers, whereas the phonetic level remains insufficiently integrated into current sociolinguistic models. The aim of the study is to investigate integration, assimilation and reduction processes, coalescence, and expressive prosody as resources for organizing spoken interaction and for expressing speakers' stancetaking in informal oral communication.

The theoretical framework is based on sociophonetics and interactional linguistics, which conceptualize phonetic variation as an indexical resource of social meaning. Special attention is given to the notion of layered indexicality, according to which acoustic parameters of speech simultaneously perform segmental, prosodic, and socio-pragmatic functions. Methodologically, the study combines perceptive and acoustic analysis with sequential analysis of interaction, allowing for an examination of the relationship between phonetic realization and pragmatic function.

The empirical data consist of excerpts from spontaneous speech produced by young German speakers in informal peer-group communication. The analysis demonstrates that assimilation processes and coalescence contribute to rhythmic compression and facilitate the organization of turn-taking, while expressive prosody plays a crucial role in signaling stance, irony, and interpersonal alignment. The findings suggest that phonetic variation cannot be reduced to articulatory economy or speech rate alone; rather, it functions as a systematic mechanism of social positioning and interactional coordination.

The theoretical contribution of the study lies in proposing an integrated model of phonetic variation in which the meaning of acoustic parameters emerges from their position within sequentially organized interaction. The proposed approach contributes to a reconsideration of the role of phonetics in youth spoken language research and opens new perspectives for cross-linguistic comparative studies.

Key words: *phonetic variation, youth spoken language, sociophonetics, anglicisms, integration, assimilation, coalescence, expressive prosody, interactional linguistics, stance, German.*

Вступ. У сучасній соціолінгвістиці та германістиці молодіжне звукове мовлення розглядається як ключове середовище мовних інновацій, оскільки саме в ньому найшвидше формуються нові стилістичні практики і трансформуються комунікативні норми. Значна частина досліджень Jugendsprache зосереджується на лексичних інноваціях, прагматичних маркерах або цифрових формах комунікації, тоді як фонетичний рівень залишається відносно недостатньо інтегрованим у сучасні теоретичні моделі. Така ситуація створює дослідницьку прогалину, оскільки звукові параметри можуть відігравати ключову роль у конструюванні соціального значення у взаємодії, що підтверджується аналізом інтеракційних позицій у наведених емпіричних прикладах.

Соціофонетика демонструє, що фонетична варіативність не обмежується перцептивно-артикуляційними факторами, а може виконувати функції соціальної індексації, сигналізуючи стилістичні позиції мовців [8, р. 409–412]. У межах комунікативної лінгвістики мовні змінні розглядаються як частина соціально-семіотичної системи, де значення виникає через стилістичні практики

і локальні контексти інтеракції [5, р. 95], які розглядаються як ресурс інтеракції соціального значення.

Інтеракційна лінгвістика додає до цього підходу процесуальний вимір, демонструючи, що просодія і сегментна варіативність безпосередньо впливають на організацію розмови, зокрема на структурування черговості мовлення і реалізацію вираження позиції мовця [4, р. 29; 6, р. 118]. Водночас сучасні дослідження медіатизованої комунікації показують, що молодіжні мовні практики формуються у взаємодії цифрових та усних середовищ, що створює нові умови для поширення фонетичних інновацій [1, р. 203–205].

Попри ці теоретичні досягнення, роль фонетики у дослідженнях молодіжного звукового мовлення часто залишається периферійною порівняно з лексикою і дискурсивними маркерами. У статті висувається аргумент, що фонетичні параметри можуть функціонувати як інтеракційні ресурси стилізації, причому їхня роль проявляється насамперед у локальних позиціях взаємодії, де просодичні рішення впливають на інтерпретацію висловлювання.

Мета статті – дослідження фонетичної варіативності у сучасному німецькому молодіжному усному (звуковому) мовленні з особливим фокусом на редукційних процесах, коалесценції та експресивній просодії як інтеракційних ресурсах організації мовленнєвої взаємодії.

Результати. Процеси інтеграції англіцизмів розглядаються як окремий прояв фонетичної варіативності, що відображає динаміку стилістичних змін у молодіжному мовленні. Дослідження спирається на соціофонетичний та інтеракційно-лінгвістичний підходи і спрямоване на аналіз функціонування зазначених процесів у реальній комунікативній взаємодії. Особливу увагу приділено тому, як фонетичні параметри виконують роль індексальних ресурсів, через які мовці реалізують позиціонування, узгоджують міжособистісні відношення та конструюють соціальне значення у процесі інтеракції.

Теоретичний внесок роботи полягає у формулюванні інтеракційної моделі фонетичної варіативності, згідно з якою значення звукових параметрів виникає через їхню позицію у послідовності взаємодії. Такий підхід дає змогу переосмислити *Jugendsprache* як систему, у якій фонетика виступає одним із ключових ресурсів соціальної комунікації, а не лише супровідним компонентом звукового мовлення.

Сучасні підходи до соціолінгвістичної варіативності дедалі більше відходять від трактування фонетичних змін як випадкових або суто артикуляційних процесів. У межах варіаційних досліджень мовні змінні розглядаються як ресурси соціального значення, які мовці використовують для стилізації ідентичності та позиціонування у взаємодії. Як підкреслює Р. Eckert, варіативність утворює «*stylistic practice-based meaning*», у якому соціальне значення формується через стилістичні практики [5, р. 95]. Медіатизовані комунікативні фігурації описуються також у рамках «*communicative figurations theory*», яка пояснює трансформацію мовних практик у цифровому середовищі [7].

У цьому сенсі фонетична варіативність може розглядатися як форма багаторівневої індексальності, у якій акустичні параметри одночасно виконують сегментні, просодичні та соціально-прагматичні функції.

З когнітивно-ономасіологічного погляду мовні явища можуть розглядатися як результат концептуалізації досвіду, де мовна форма пов'язана з інтерпретацією значення, що узгоджується з підходами когнітивної лінгвістики [1]. Із погляду експериментальної фонетики варіативність акустичних параметрів мовлення пов'язана з інтонаційними моделями, темпоральною організацією та реалізацією наголосу, що докладно описано у працях із фонетики німецької мови [9, s. 112].

Цей підхід особливо релевантний для аналізу молодіжного мовлення, оскільки *Jugendsprache* функціонує як динамічний стилістичний репертуар. Е. Neuland наголошує, що молодіжна мова не є автономною системою, а являє собою набір стилістичних стратегій, які мовці активують залежно від соціального контексту [9, s. 55].

Нові дослідження медіатизованих молодіжних практик демонструють, що цифрові середовища посилюють циркуляцію стилістичних інновацій і сприяють закріпленню звукових патернів у мовленні [3, р. 203–205]. У цьому контексті фонетичні особливості доцільно трактувати як інтеракційні ресурси, оскільки їх функціонування у позиціях вираження мовця демонструє систематичний зв'язок між акустичними параметрами та соціальними значеннями.

Попередній огляд досліджень показує, що сучасні підходи до молодіжного мовлення дедалі більше акцентують роль соціального значення мовних інновацій. Проте для пояснення інтеракційних функцій фонетичних явищ необхідно інтегрувати декілька теоретичних перспектив. Із цією метою наступний розділ окреслює концептуальну рамку, яка поєднує соціофонетику, інтеракційну лінгвістику, що дає змогу розглядати фонетичну варіативність як ресурс соціальної дії.

Таким чином, соціофонетичний підхід дає змогу розглядати фонетичну варіативність не лише як акустичне явище, а й як ресурс соціального значення. Це створює необхідність перейти до аналізу інтеракції, який пояснює, як саме просодичні та сегментні параметри організують взаємодію у реальному мовленні.

Це створює підґрунтя для цього аналізу, який дає змогу дослідити, як фонетичні параметри функціонують у реальній взаємодії.

1.1. Інтеракційна лінгвістика і організація звукового мовлення

Такий підхід дає змогу переосмислити просодію не як супровідний компонент мовлення, а як структурний ресурс, через який мовці координують інтерпретацію висловлювання у реальному часі.

Інтеракційна фонетика пропонує аналітичну модель, у якій фонетичні параметри розглядаються як складова частина організації взаємодії. Auer і Couper-Kuhlen показують, що просодія структурує межі висловлювання і визначає можливості переходу ролей між мовцями [3, p. 29].

Couper-Kuhlen і Selting доводять, що інтонаційні контури інтегруються з граматикою і виконують функцію керування спільним конструюванням значення [4, p. 14]. Це означає, що просодія не лише супроводжує мовлення, а й бере активну участь у прагматичній організації інтеракції.

Сучасні дослідження інтеракцій підкреслюють, що навіть мінімальні просодичні зміни можуть змінювати іллокутивну силу висловлювання. Deppertmann зазначає, що слухачі інтерпретують фонетичні деталі через їхню позицію у послідовності взаємодії, що робить аналіз локального контексту критично важливим [5, p. 118].

1.2. Соціофонетика і сучасні дослідження молодіжного звукового мовлення

Соціофонетичний підхід поєднує перцептивний та акустичний аналіз із соціальною інтерпретацією, демонструючи, що фонетичні варіанти можуть функціонувати як індексальні маркери соціального стилю. Foulkes і Docherty підкреслюють, що навіть невеликі фонетичні відмінності здатні сигналізувати соціальну належність або прагматичні позиції [7, p. 27].

У дослідженнях «multiethnolectal varieties» показано, що міські молодіжні різновиди характеризуються високим рівнем фонетичної інноваційності, яка часто використовується для стилізації ідентичності. Наприклад, у Kiezdeutsch фонетичні варіації можуть виконувати функцію маркерів урбаністичного стилю і соціального позиціонування [11, s. 81].

Сучасні роботи з «youth language studies» підкреслюють взаємозв'язок між усною і цифровою комунікацією, що створює гібридні стилістичні репертуари і впливає на фонетичні практики мовців [1, p. 203].

Оскільки теоретичні підходи демонструють природу фонетичної варіативності інтеракції, подальший аналіз потребує методології, здатної інтегрувати акустичний опис із аналізом послідовності взаємодії.

З огляду на інтеракційний характер фонетичної варіативності, необхідною є методологія, яка поєднує акустичний аналіз із аналізом послідовної структури спілкування. Аналіз здійснюється у межах інтегрованої методологічної рамки, який інтегрує соціофонетичні параметри з аналізом послідовності взаємодії.

1.3. Дані та принципи відбору матеріалу

Емпіричну основу дослідження становлять фрагменти спонтанного звукового мовлення молодих носіїв німецької мови у неформальних ситуаціях взаємодії, оскільки саме комунікацію у групі однолітків забезпечує найвищу щільність редуцій, коалесценцій та експресивних просодичних реалізацій [11, s. 118]. Матеріал відбирається за принципом комунікативної природності, а саме, аналіз охоплює діалогічні сегменти з активним чергуванням мовленнєвих ходів і локальними позиціями мовців, а також їхнім ставленням, де просодичні рішення мають найбільшу прагматичну вагу [3, p. 29]. Такий підхід дає змогу розглядати фонетичні явища як функціональні елементи соціальної взаємодії, а не лише як акустичні параметри.

Аналітична процедура складається з трьох взаємопов'язаних етапів. На першому етапі здійснюється сегментний аналіз, у межах якого фіксуються модифікації голосних і приголосних, елізія та коалесценція як показники фонетичної компресії. На другому етапі проводиться просодичний аналіз із використанням акустичних параметрів, зокрема контурів фундаментальної частоти (F0), темпу мовлення та акцентуаційних патернів. На третьому етапі результати інтерпретуються у межах інтеракційної лінгвістики через категорії позиції вираження мовця та alignment, що дає змогу пов'язати акустичні характеристики із соціальними функціями мовлення [4, p. 14; 5, p. 120]. Методологічною основою є припущення, що значення фонетичних параметрів визначається їхньою позицією у послідовності взаємодії, тому акустичний аналіз здійснюється із застосуванням інструментів експериментальної фонетики (наприклад, Praat), що дає змогу вимірювати діапазон F0,

вирівнювання піків інтонації та тривалість сегментів як індикатори експресивної просодії [4, р. 118]. Транскрипція мовного матеріалу здійснюється відповідно до принципів *conversation analysis* із позначенням пауз, перекриття мовлення, подовження звуків та інтонаційних меж, що забезпечує точність аналізу інтеракційних позицій [4, р. 14].

Описані теоретичні підходи демонструють, що фонетичні параметри можуть виступати індексальними маркерами соціального значення. Однак для перевірки цього припущення необхідно застосувати аналітичну процедуру, яка дає змогу поєднати акустичний опис з інтерпретацією інтеракції. Саме тому дослідження використовує методологічну рамку аналізу, яка дає змогу дослідити функції фонетичної варіативності у реальному мовленні.

Методологічна рамка дає змогу перейти від теоретичних припущень до конкретного аналізу мовних даних. Наступний розділ демонструє, як модифікації на сегментному рівні та експресивна просодія реалізуються у типових сценаріях інтеракції молодіжного звукового мовлення. Емпіричний аналіз спрямований не лише на опис форм, а й на інтерпретацію їхніх прагматичних функцій.

2. Емпіричний аналіз

2.1. Редукція як інтеракційна економія

eigentlich → [*ˈamtliç*]

glaube ich → *glaub ich* → [*glauv iç*]

ich habe → *ich hab* → [*iç ha:p*]

nicht → *nich* → [*niç*]

У проаналізованих фрагментах спонтанної взаємодії редукція кластера проявляється як механізм фонетичної компресії, що корелює з позиціями швидкого реагування мовців, проте її систематична поява у позиціях неформального узгодження між мовцями свідчить про інтеракційну функцію, оскільки скорочені форми частіше виникають у сегментах, де мовець сигналізує солідарність або спільну оцінку ситуації [8, р. 409–412]. Такі модифікації фонем у результаті коартикуляторних уподібнень є типовими для повсякденного звукового мовлення. Соціофонетика показує, що фонетичні варіанти набувають позитивної соціальної валентності через повторюване використання у певних стилістичних контекстах [7, р. 27].

Аналіз кількох послідовних фрагментів інтеракції демонструє, що редукція не роз-

поділяється випадково, а концентрується у позиціях швидкого реагування або підтвердження, де мовці прагнуть мінімізувати затримку відповіді. Це підтверджує природу інтеракції редукційних процесів, які функціонують як маркери темпоральної координації.

Отже, редукційні процеси демонструють, що сегментна економія може виконувати функції інтеракції. Подальший аналіз коалесценції дає змогу уточнити, як фонетична компресія пов'язана з організацією ритму і чергуванням мовленнєвих ходів.

2.2. Коалесценція і ритмічна компресія

hast du → *haste*

hast du → *hasse*

kannst du → *kannste*

willst du → *willste*

У наведених фрагментах інтеракції коалесценція сприяє компактності ритмічної структури та зменшенню пауз між ходами мовців і водночас оптимізує синхронізацію інтеракцію мовців, оскільки скорочення міжслівних меж зменшує часові паузи та полегшує швидке чергування мовленнєвих ходів у діалогічній взаємодії [3, р. 33].

Якщо коалесценція оптимізує часову структуру взаємодії, то просодія забезпечує інтерпретаційний рівень, через який мовці виражають соціальну та особисту позицію мовця.

2.3. Просодія і особиста позиція мовця

Розглянемо приклад *Ja klar*, зафіксований у фрагментах неформальної взаємодії, що також відображають повсякденне звукове мовлення.

Ja klar.

Schon gut.

Акустичний аналіз показує, що просодичний контур може переозначувати буквальний зміст, оскільки зміни діапазону F0 у проаналізованих прикладах систематично пов'язані з позицією вираження мовця і сигналізувати іронію або дистанціювання, оскільки підвищення початкового F0 та фінальне падіння інтонації часто корелюють із позицією вираження мовця і виконують функцію прагматичного модифікатора висловлювання. Інтеракційна фонетика підкреслює, що інтонація здатна виконувати прагматичну функцію навіть без додаткових лексичних маркерів [4, р. 14].

Наведені приклади дають змогу припустити, що фонетична варіативність у повсяк-

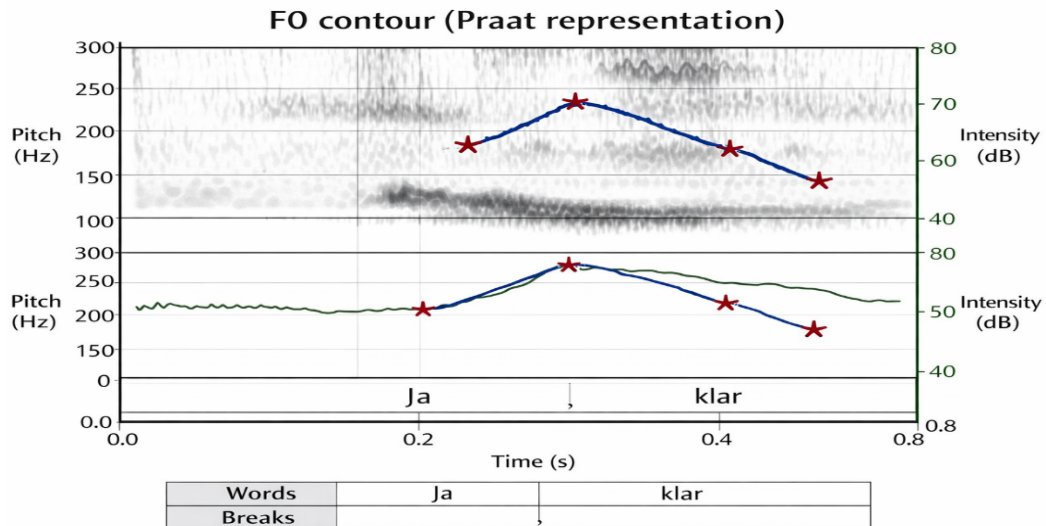

Рис. 1. Figure X. Схематичне представлення контуру фундаментальної частоти (F0), отримане на основі Praat-аналізу. Пік F0 на першому складі з подальшим падінням інтерпретується як маркер позиції вираження мовця у неформальній інтеракції

денному звуковому мовленні функціонує як ресурс інтеракції, який організовує соціальну взаємодію на рівні мікропослідовностей. Це означає, що фонетичні параметри слід розглядати не як вторинні характеристики мовлення, а як центральний механізм стилістичної індексації.

Наведені приклади модифікацій на сегментному та просодичному рівнях є загальноживаними та зрозумілі незалежно від віку мовця. На відміну від цього для молодіжного звукового мовлення характерний значно більший рівень варіативності, здебільшого через вплив англіцизмів, викликаний процесами глобалізації [2]. Наприклад, найпопулярніше слово 2025 р. – «Crazy» – [ˈkreɪzi] (англ., оригінал), [kɛˈe:zi] (частково онімечено); «Fake» – [feɪk] (англ., оригінал), [fe:k] (частково онімечено). В обох випадках спостерігається процес монофтонгізації англійських монофонематичних дифтонгів.

Отже, наведені приклади дають змогу припустити, що фонетична варіативність у молодіжному звуковому мовленні функціонує як інфраструктура мовленнєвої взаємодії, яка підтримує координацію соціального значення на мікрорівні взаємодії.

Молодіжне мовлення характеризується високим темпом, у межах якого редукція допоміжних елементів дає змогу фокусувати увагу на змістових словах. Темп виступає стилістичним індексом [8, р. 409–412].

2.4. Мультиетнічні інновації

Isch geh Kino.

Фонетична варіація використовується як ресурс стилізації урбаністичної ідентичності [11, s. 81].

Наведений приклад показує, що фонетична варіативність функціонує як системний компонент молодіжної взаємодії. Проте для оцінки її теоретичної значущості необхідно узагальнити результати і співвіднести їх із сучасними моделями соціолінгвістики та інтеракційної лінгвістики.

Систематичність наведених фонетичних патернів дає змогу перейти від опису окремих прикладів до теоретичного узагальнення їхніх інтеракційних функцій.

Отримані результати можуть мати ширшу типологічну релевантність, оскільки подібні механізми інтеракції описані також у дослідженнях молодіжного звукового мовлення інших мов. Натомість аналіз показує, що редукційні процеси, коалесценція та експресивна просодія утворюють інтегровану систему ресурсів інтеракції, через які мовці конструюють соціальне значення у реальному часі.

Такий висновок узгоджується з концепцією варіаційних досліджень, згідно з якою мовна варіативність функціонує як соціально-семіотична система, де значення виникає через стилістичні практики, а не через прямі соціальні кореляції [5, р. 95]. Таким чином, фонетичні варіанти можуть інтерпретуватися

як індексальні ресурси, оскільки їх функціонування у стилістичних практиках демонструє систематичний зв'язок між акустичними параметрами та соціальним значенням.

Традиційні фонетичні дослідження часто описували редукцію як результат швидкого темпу мовлення або економії артикуляції. Однак аналіз інтеракції демонструє, що редукційні форми систематично з'являються у позиціях, де мовці прагнуть сигналізувати неформальність або солідарність. Це підтверджує тезу, що фонетична економія виступає лише поверхневим проявом глибших соціально-прагматичних процесів.

Foulkes і Docherty показують, що соціофонетичні варіанти набувають значення через повторюване використання у соціально релевантних контекстах [7, р. 27]. У молодіжному мовленні редукція може виконувати функцію інтеракційного узгодження, тобто сигналізувати спільність стилю між мовцями.

Емпіричний аналіз демонструє, що інтонаційні контури часто змінюють прагматичне значення висловлювання навіть без зміни лексичного складу. Інтеракційна фонетика пояснює цей феномен через здатність просодії організувати послідовність взаємодії та сигналізувати позицію мовця [4, р. 14].

Просодичні патерни, які реалізують іронію або скепсис, виконують функцію позиції вираження мовця і дають йому змогу висловлювати оцінку непрямим способом. Derpermann зазначає, що слухачі інтерпретують такі сигнали через їхню позицію у послідовності взаємодії, що робить локальний контекст вирішальним для розуміння значення [5, р. 118].

Новітні дослідження *youth language practices* підкреслюють вплив цифрових середовищ на мовні інновації. Androutsopoulos показує, що медіатизація створює нові умови для поширення стилістичних патернів, які можуть переходити між онлайн- і офлайн-взаємодіями [3, р. 203–205].

У цьому контексті експресивна просодія і редукційні форми слід розглядати як частину ширшої комунікативної екології, де мовці активно експериментують зі стилем.

Результати мають теоретичне значення, оскільки подібні механізми описано у дослідженнях англомовних і скандинавських молодіжних різновидів. Tagliamonte показує, що молодіжне мовлення різних мов

характеризується використанням скорочень і експресивних просодичних стратегій для сигналізації соціальної належності [12, р. 77]. Це дає змогу припустити, що інтеракційна роль фонетичної варіативності має міжмовну універсальність.

Дослідження дало змогу показати, що редукція і просодична експресивність утворюють комплекс інтеракційних ресурсів. Заключний розділ формулює теоретичні висновки і визначає внесок дослідження у сучасні студії молодіжного мовлення.

Висновки. Проведений аналіз демонструє, що фонетична варіативність у німецькому молодіжному звуковому мовленні функціонує як інтегрована система інтеракційних ресурсів, через які мовці організують соціальну взаємодію. Редукційні процеси, коалесценція, темпоральна компресія та експресивна просодія виконують не лише артикуляційні або стилістичні функції, а й забезпечують механізми особистої позиції мовця, процес узгодження між співрозмовниками і соціальної індексації.

Результати аналізу свідчать, що фонетичні інновації не слід трактувати як вторинні щодо інших мовних рівнів, оскільки наведений інтеракційний аналіз демонструє їх автономну функціональність. Такий висновок узгоджується з підходом соціолінгвістики, де варіативність розглядається як соціально-семіотична система [6, р. 95], але розширює його, демонструючи центральну роль просодії і сегментної варіативності у процесах стилізації.

Інтеграція соціофонетики та інтеракційна лінгвістика дають змогу переосмислити *Jugendsprache* як комплексну систему, яка перенасичена англіцизмами, які, на думку багатьох науковців, можуть призвести до втрати ідентичності німецької мови та її витіснення.

Аналіз показує, що редукція і просодична експресивність не є випадковими наслідками швидкого мовлення, а становлять стабільні інтеракційні патерни, які підтримують соціальну координацію між мовцями.

Запропонована модель інтеракції фонетичної варіативності має потенціал для міжмовного застосування, що відкриває перспективи подальших порівняльних досліджень молодіжного звукового мовлення. Це дає змогу розглядати функції інтеракції фонетичної варіа-

тивності як потенційно універсальний аспект молодіжної комунікації, який потребує подальшого міжмовного порівняльного аналізу.

Теоретичний внесок статті полягає у формулюванні моделей інтеракції фонетичної варіативності, згідно з якою: фонетичні варіанти виконують роль індексальних ресурсів; соціальне значення виникає через позицію звукових параметрів у послідовності взаємодії; просодія і редукція функціонують як ключові механізми стилістичного позиціонування.

Подальші дослідження мають перевірити запропоновану інтеракційну модель на ширших корпусах звукового мовлення та у міжмовному порівнянні, що дасть змогу уточнити роль фонетичної варіативності як універсального ресурсу соціальної взаємодії. Особливо перспективним напрямом є аналіз взаємодії цифрових і звукових мовленнєвих практик, який дасть змогу краще зрозуміти механізми поширення фонетичних інновацій у сучасних медіатизованих суспільствах.

Література:

1. Селіванова О.О. Когнітивна ономазіологія : монографія. Київ : Фітосоціоцентр, 2000. 256 с.
2. Ammon, U. Wird die deutsche Sprache (von anderen Sprachen, vor allem Englisch) verdrängt? *Der Deutschunterricht*, 61(5), 2009. 14–21.
3. Androutopoulos J. Mediatization and youth language practices. In: *The Routledge Handbook of Language and Digital Communication*. London : Routledge, 2021. P. 203–218.
4. Auer P., Couper-Kuhlen E. *Prosody in Conversation: Interactional Studies*. Cambridge : Cambridge University Press, 1998. 482 p.
5. Couper-Kuhlen E., Selting M. *Interactional Linguistics: Studying Language in Social Interaction*. Cambridge : Cambridge University Press, 2018. 622 p.
6. Deppermann A. *Doing Meaning in Interaction: Interactional Linguistics and Multimodality*. Amsterdam : John Benjamins, 2021. 341 p.
7. Eckert P. Three Waves of Variation Study: The Emergence of Meaning in the Study of Sociolinguistic Variation. *Annual Review of Anthropology*. 2012. Vol. 41. P. 87–100.
8. Foulkes P., Docherty G. The Social Life of Phonetics and Phonology. *Journal of Phonetics*. 2006. Vol. 34. P. 409–438.
9. Hepp A., Hasebrink U. *Communicative Figurations: Transforming Communications in Times of Deep Mediatization*. Cambridge : Polity Press, 2018. 280 p.
10. Kohler K.J. *Einführung in die Phonetik des Deutschen*. Berlin : Erich Schmidt Verlag, 1995. 320 s.
11. Neuland E. *Jugendsprache: Eine Einführung*. Tübingen : Narr, 2008. 240 s.
12. Schwitalla J. *Gesprochenes Deutsch: Eine Einführung*. Berlin : Erich Schmidt Verlag, 2012. 296 s.
13. Tagliamonte S. *Teen Talk: The Language of Adolescents*. Cambridge : Cambridge University Press, 2016. 328 p.
14. Wiese H. *Kiezdeutsch: Ein neuer Dialekt entsteht*. München : C.H. Beck, 2012. 280 s.

References:

1. Selivanova, O.O. (2000). *Kohnityvna onomasiolohiia* [Cognitive Onomasiology]. Kyiv: Fitosotsiotsentr.
2. Ammon, U. (2009). Wird die deutsche Sprache (von anderen Sprachen, vor allem Englisch) verdrängt? *Der Deutschunterricht*, 61(5), 14–21.
3. Androutopoulos, J. (2021). Mediatization and youth language practices. In: *The Routledge Handbook of Language and Digital Communication*. London: Routledge, pp. 203–218.
4. Auer, P., & Couper-Kuhlen, E. (1998). *Prosody in Conversation: Interactional Studies*. Cambridge: Cambridge University Press.
5. Couper-Kuhlen, E., & Selting, M. (2018). *Interactional Linguistics: Studying Language in Social Interaction*. Cambridge: Cambridge University Press.
6. Deppermann, A. (2021). *Doing Meaning in Interaction: Interactional Linguistics and Multimodality*. Amsterdam: John Benjamins.
7. Eckert, P. (2012). Three waves of variation study: The emergence of meaning in the study of sociolinguistic variation. *Annual Review of Anthropology*, 41, 87–100.
8. Foulkes, P., & Docherty, G. (2006). The social life of phonetics and phonology. *Journal of Phonetics*, 34, 409–438.
9. Hepp, A., & Hasebrink, U. (2018). *Communicative Figurations: Transforming Communications in Times of Deep Mediatization*. Cambridge: Polity Press.

10. Kohler, K.J. (1995). *Einführung in die Phonetik des Deutschen*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.
11. Neuland, E. (2008). *Jugendsprache: Eine Einführung*. Tübingen: Narr.
12. Schwitalla, J. (2012). *Gesprochenes Deutsch: Eine Einführung*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.
13. Tagliamonte, S. (2016). *Teen Talk: The Language of Adolescents*. Cambridge: Cambridge University Press.
14. Wiese, H. (2012). *Kiezdeutsch: Ein neuer Dialekt entsteht*. München: C.H. Beck.

Дата першого надходження статті до видання: 18.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 10.02.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 06.04.2026